

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Dato: 05.03.2021

Vår ref: 21/00333-3

Deres ref:

Høringsuttalelse fra Nidaros bispedømmeråd – Høring om ordning for fortsatt tilsetting etter fylte 70 år

Det vises til høringsnotat av 25. januar 2021 vedrørende ordning for fortsatt tilsetting etter fylte 70 år, der kirkerådet ønsker å luften et regelverk som åpner og regulerer muligheten for å kunne tilby arbeidstakere i rettssubjektet arbeidsavtaler også etter fylte 70 år for ett år av gangen, inntil maksimalt fylte 75 år.

Høringsnotatet har som utgangspunkt det økte behovet for arbeidskraft som følger av den aktuelle rekrutteringsutfordring, særlig innenfor presteskaper. Høringsnotatet gjør rede for det rettslige grunnlaget for ordningen, med særlig vekt på tilknytningen til Statens pensjonskasse og lovreguleringen som følger av medlemskapet (Lov om aldersgrense for offentlige tjenestemenn). Høringsnotatet gjør imidlertid ikke rede for dette medlemskapets tidshorisont, noe som trolig ville vært ønskelig. Det langsiktige forholdet til SPK på bør avklares i arbeidet videre med ordninga. Videre drøfter høringen tilsettingsmyndigheten og foreslår at den legges på administrativt nivå. Høringsnotatet peker på at sykepengerrettigheter og pensjonsutbetaling påvirkes og fungerer annerledes ved forlengede avtaler, men har i liten grad gjort faktisk rede for de materielle konsekvensene.

Høringen om ordning for fortsatt tilsetting etter fylte 70 år åpner to problemstillinger. For det første hvordan og hvor lenge stillingsvernet gjelder for den enkelte, og videre hva slags ordninger som skal sikre både arbeidsgiver og arbeidstakers forhold best mulig ved muligheten til forlengelse av avtalen utover stillingsvernets grense. I henhold til aml. § 15-13a er hovedregelen i dag at stillingsvernet gjelder til fylte 72 år. Regelen åpner også for lavere aldersgrense på 70, men kun der ordningen praktiseres konsekvent av arbeidsgiver og arbeidstaker har rett til en tilfredsstillende tjenestepensjonsordning (3. ledd). Dette siste forhold gjelder ansatte i rettssubjektet og har sitt eget rettslige grunnlag i en særlov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn, der alle som har stillinger innlemmet i statens pensjonskasse som hovedregel har stillingsvern til fylte 70 år (§ 1). Ordningen kan etter § 3 i loven åpne for at tilsettingsmyndigheten forlenger tjenesten, i første gang opp til to år og siden ett år av gangen, ikke utover totalt fem år.

Det aktuelle rekrutteringsbildet bør ikke danne grunnlag for forpliktelser som gir uønskede bindinger dersom dette bildet endres i fremtiden, men siden forslaget til ordning helt og holdent baserer seg på arbeidsgivers valg og behov (og dette dessuten er presisert både i lovforarbeidet - Prop. 48 L (2014-2015) kap. 4) vil dette uansett være sikret. Det er i det hele

tatt avgjørende at ordningen klart avgrenser seg fra å åpne for individuelle rettigheter knyttet til forlengelse av arbeidsforholdet. Bispedømmerrådet synes kirkerådet har vurdert denne risikoen godt når saksbehandling og myndighet dessuten er foreslått lagt (delegert) til biskop/ preses etc., slik at vurderingene ikke blir gjenstand for behandling i rådsorganene. Kirkerådet peker på sårbarheten ved avvísning etter rådsbehandlingen, men også den motsatte risikoen er til stede, nemlig at rådene vil ha begrenset grunnlag for beslutningen om å inngå forlengede arbeidsavtaler. Saksbehandlingsreglene som er foreslått, med drøftingsmøter og konsensusresultat, kan trolig avverge uønskede forlengelser, men kanskje bør også saksbehandlingsreglene også åpne for ankemuligheter for den som søker forlengelse i saker og dette blir avvist.

Nidaros bispedømmerråd støtter i hovedtrekk forslaget til ordning, og mener hovedprinsippene med forholdsmessig videreføring av rettigheter og avtaler for arbeidstakere virker fornuftig. Bispedømmerrådet vil imidlertid bemerke at det synes underlig om dette innebærer at rettigheter og avtaler fryses, og forutsetter at dette også innebærer at gjeldende lønnsavtale og normal lønnsutvikling videreføres i avtaleperiodene. Bispedømmerrådet ser også at det er behov for noe mer avklaring når det gjelder sykepengerrettigheter, og ber om at kirkerådet ser på alternative ordninger til sykepenger for ansatte over 70 år, for eksempel ved selvassuransordninger eller liknende. Ved sykefravær som strekker seg lenger enn egenmeldingsperioden og som eventuelt fører til avslutning av arbeidsforholdet, bør kanskje perioden som ikke dekkes frem til eventuell pensjon kan innvilges dekkes av rettssubjektet. Retten til lønn under sykdom var under HTA begrenset til differansen mellom full lønn og pensjon, og kanskje kan en slik ordning videreføres. Videre bør forhold rundt pensjonsutbetalinger utredes nærmere. Den økonomiske siden av dette gjelder ikke bare den enkelte arbeidstaker. Forlengede arbeidsavtaler medfører trolig høyere pensjon til den enkelte, noe som vil endre rettssubjektets totale lønnsforpliktelser. Det må lages modeller som viser effekten av disse.

Kirkerådet foreslår at ordningen åpner for forlengelse ett år av gangen etter fylte 70. Dersom Lov om aldergrense for offentlige tjenestemenn endres slik at aldergrensen også innenfor SPK-området heves til 72, er ettårige forlengelser naturlig, men så lenge arbeidstakere i rettssubjektet forholder seg til reglene i denne loven, bør nok den første forlengelsen etter fylte 70 være på inntil to år, tilsvarende lovens § 3. Uansett vil det være unaturlig dersom rettssubjektets praksis avviker fra de ordninger som regelverket skal harmoneres i forhold til.

Høringsnotatet tar naturlig nok kun for seg presteskaper og administrasjonene, rettssubjektet kan selvsagt ikke pålegge andre arbeidsgivere tilsvarende ordninger. Likevel vil Nidaros bispedømmerråd peke på at rekrutteringsbildet også for andre tjenestekategorier gjør det naturlig å utrede ordninger som er universelle, og oppfordrer kirkerådet til å utrede regelverk som gjør det enkelt å integrere også andre tjenestekategorier i ordningen og tar høyde for at arbeidsgiverforhold endrer seg som følge av arbeidet med nye kirkeordning.

Nidaros bispedømmerråd vedtok i sitt møte 25. februar 2021 sin støtte til forslaget om å etablere en ordning hvor ansatte i rettssubjektet den norske kirke kan tilbys arbeidsavtaler etter fylte 70 år, inntil maksimalt 75 år. Bispedømmerrådet mener imidlertid ordningen bør harmonere med tilsvarende regelverk for offentlig ansatte og at første forlengelse etter fylte 70 bør kunne være opp til to år. Nidaros bispedømmerråd mener også ordningen forutsetter at gjeldende lønnsavtale og normal lønnsutvikling videreføres i avtaleperioden(e).

Bispedømmerrådet understreker betydningen av at saksbehandling og beslutningsmyndighet legges hos biskop når det gjelder forlengelse for prest/prost.

Videre anser bispedømmerrådet at forhold knyttet til sykepengerrettigheter og pensjonsordninger må utredes og konkretiseres i det videre arbeidet. Den langsiktige relasjonen til SPK bør også avklares, før en ordning innføres.

Med vennlig hilsen

Steinar Skomedal
Stiftsdirektør

Håkon D. B. Olaussen
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet

Postboks 799
Sentrum

0106 OSLO